

THE AMERICAN JOURNAL OF COMPARATIVE LAW, Ann Arbor, Vol. V, No. 1, Winter 1956. — D. P. O'Connell: Unjust Enrichment. — Arthur Lenhoff: The Problem of Compulsory Unionism in Europe. — Benjamin Akzin: Codification in a New State (A Case Study of Israel). — René H. Mankiewicz: The Hague Protocol to Amend the Warsaw Convention. — Charles Henry Alexandrowicz-Alexander: American Influence on Constitutional Interpretation in India. — William Von Eyben: Judicial Law Making in Snadinaavia. — Simcha Mandelbaum: The Privilege Against Self-Incrimination in Anglo-American and Jewish Law.

L'ANNÉE POLITIQUE ET ÉCONOMIQUE, Paris, 29e année, No. 130, Avril—Mai 1956. — Bernard Lavergne: Brèves notes sur le problème algérien: la solution ne peut être que politique. — Bernard Lavergne: Le redressement sensationnel de la politique extérieure de la France. — Nemo: La „Demokratie“ allemande. — Bernard Lavergne: Les projets de dissolution automatique du Parlement. — Bernard Lavergne: La crise du parlementarisme français: le suffrage universel, cause directe naguère de l'essor maintenant du déclin des démocraties. — Bernard Lavergne: Les projets Spaak relatifs à l'Euratom et au marché commun.

CALIFORNIA LAW REVIEW (School of Law — University of California), Berkeley, Vol. 44, No. 1, March 1956. — Richard W. Jennings: Trading in Corporate Control. — William L. Prosser: Insult and Outrage. — Leonard M. Friedman: Reflections Upon the Law of Political Parties. — Frank F. Mankiewicz, John K. Mangum and Graham B. Moody, Jr.: The Federal Loyalty-Security Program. — William K. Coblentz and Robert S. Warshaw: European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.

THE ECONOMIC JOURNAL, London, Vol. LXVI, No. 261, March 1956. R. F. Harrod: The British Boom, 1954—1955. Својевремено, Кејнз је обратио нарочиту пажњу на проблем постизања пуне запослености, а пропустио да анализира механизам и последице већ остварене пуне запослености. Постигнута пуна запосленост у западним земљама, међутим, ставља привреду пред нове проблеме. Један од главних је проблем притиска на расположиве изворе и средства у привреди. Ако развој привреде дође дотле да запосли сву расположиву радну снагу и капацитете, онда сваки даљи напредак ствара посебне проблеме, као што је погоршање међународне финансиске ситуације услед погоршања платног биланса и инфлациони притисак у унутрашњости земље. Конкретно, Велика Британија се сад налази у сличној ситуацији. Финансиска криза у коју је она запала, пружила је аутору прилику да се позабави инфлаторним притиском изазваним пуном запосленошћу британске привреде. Користећи најновије анализе тржишта по методи input-output, аутор је покушао да измери снагу појединих узрока инфлације у Великој Британији. Тако је утврдио да је главни узрок садашњим финансиским померењима велика пораст инвестиционе тражње у 1954—1955, коју није било могућно задовољити. То је довело до притиска на изворе, дошло је до оскудице радне снаге, до повећања увоза, и до одлагања рокова

испоруке за британску робу. Услед ових појава погоршао се платни биланс, што је ослабило међународни привредни положај Велике Британије и имало дејства на курс фунте стерлинга. На основу конкретног материјала аутор је показао да пораст најамнина има много мањи утицај на финансиске тешкоће него што се то обично мисли. Чланак је писан крајем 1955 када мере рестрикције кредита и потрошње које се спрводе у Великој Британији, нису још дале видне резултате. Ипак, аутор сматра да је излаз из такве ситуације пре у кочењу инвестиционог полета него у кочењу личне потрошње. — P. Einzig: *The Dynamics of Hire-Purchase Credit*. Куповине на отплату, на кредит су појава која у модерним земљама заузима све веће мере. У Великој Британији овај облик потрошње је постао предмет озбиљног проучавања, како практичног, тако и теоретског. Теоретски, у развијеним земљама нормално је да удео потрошње у националном дохотку опада са порастом дохотка, а удео акумулације — штедне расте. Међутим, у пракси се показало да повећањем националног дохотка удео потрошње у В. Британији расте, а да лична штедња опада. Један од разлога пораста потрошње је и све већи обим куповине на кредит. Преко потрошачких кредита нормална потрошња се деформише и то ствара тешкоће привредној политици и нежељене последице на осталим привредним пољима. Негативне последице претеране личне потрошње се велико осећају у В. Британији и зато аутор одлучно иступа против потрошачких кредита. Он сматра да држава треба да интервенише директно, а не само да се задржава на мерама монетарне рестрикције на овом пољу. — W. W. Rostow: *The Take-off into Self-sustained Growth*. На историском материјалу разних земаља, познати теоретичар привредног развоја излаже хипотезу да се процес економског развоја креће наглим скоковима у релативно кратким временским периодима, у којима се привреда и друштво тако мењају, да после тога процес развитка тече готово аутоматски. Отсудну улогу у овим наглим скоковима играју велике експанзије које се дешавају у појединим привредним секторима. Брзи пораст неке индустријске гране (или саме пољопривреде) снажан је покретач економског преображаја. — F. E. Norton: *The Accelerator and the Over-investment and Underconsumption Models*. И за овај велики чланак се може рећи да је инспириран непосредним тешкоћама Велике Британије у последњој години. Теорија акцелератора анализира међусобне утицаје инвестиција и дохотка. Аутор осветљава цео проблем из аспекта теорија криза. Његов закључак је да се акцелеративно дејство инвестиција може уклопити како у теоретске моделе које кризе објашњавају претерним инвестицијама, тако и у оне које кризе објашњавају недовољном потрошњом. И он се углавном осврће на опасности и негативне последице претераних инвестиција у условима високе коњуктуре. — P. W. Sherwood: *Export Duties and the National Income Account*. Аутор се залаже да се у постојеће рачуне друштвеног рачуноводства уврсте извозне царине као засебне ставка. Оне претстављају у ствари порез који се не урачунава у дохотке производних фактора већ улазе у приходе државе. Међутим, извозне царине ипак претстављају део створеног дохотка, и морају се према томе негде исказати. Стога аутор предлаже да се досад објављени подаци о националном дохотку (нарочито неразвијених земаља извозница примарних производа) увећају за износе извозних царина. — G. J. Ponsonby: *Depreciation with Special Reference to Transport*. Чланак претставља доста елементарну теоретску расправу о проблемима амортизације. Писац истиче да се амортизација може различито обрачунавати и класификовати у зависности од узрока који је изазивају и циљева који се желе постићи. У чланку је истакнуто двојство амортизације као физичке замене истрошене опреме и као извоз средстава за инвестирање. — R. L. Meek: *Some Notes on*

the „Transformation Problem“. Писац је у чланку дискутовао три ствари: процес претварања вредности у цену производње како га је Маркс изнео, затим нова решења тог трансформационог процеса, и најзад проверу исправности Марксове аргументације по том питању. Чланак је од интереса јер се у последње време и код нас на тим теоретским проблемима радило. — W. Beckerman: *The Economist as a Modern Missionary*. У последње време завладало је „романтично“ мишљење да економисти развијених земаља могу да одиграју пресудну улогу у образовању процеса развоја недовољно развијених земаља. Писац критикује то и сматра да економски стручњак из развијених земаља обично не познаје проблематику неразвијених земаља, те је потребан знатан напор од његове стране да би се прилагодио захтевима који се пред њега постављају.

Др. Предраг Михајловић

ENCOUNTER, London, Vol. VI, No. 4, April 1956. — Goronwy Rees: *Innocent Abroad*. — Patrick Gordon Walker: *On Being a Cabinet Minister*. — W. H. Auden: *Hic et Ille*. — Roger Caillois: *Illusions in Reverse*. — Alfred Burmeister, Herbert Passin and Fritz van Briessen: *The End of Forced Labour?*

No. 5, May 1956. — Isaiah Berlin: *Herzen and the Grand Inquisitors*. — Mark Abrams: *The Facts of Young Life*. — Martha Gellhorn: *So Awful to Be Young*. — D. Mack Smith: *The Changing University (A Report on Cambridge Today)*. — Richard Lowenthal: *The Repudiation of Stalinism*.

No. 6, June 1956. — Wayland Young: *Return to Wigan Pier*. — T. R. Fyvel: *The Stones of Harlow*. — Charles Curran: *The Passing of the Tribunes*. (Ова три чланка посвећена су „новом лику“ Енгле-ске.) — Joseph and Stewart Alsop: *Why Russia is Strong*. — Dwight Macdonald, Ignazio Silone, Louis J. Halle, Edward Crankshaw, Leslie C. Stevens, R. H. S. Grossman, Frank Moraes: *After Stalin...* (A Symposium). — Luigi Barzini, Jr.: *The Italian Bureaucracy*. — Manès Sperber: *Sigmund Freud*.

FÉDÉRATION, Paris, No. 135, Avril 1956. — Број је посвећен двадесетогодишњици образовања Народног фронта у Француској. — C.-J. Gignoux: *Le „Pain“ fut-il à l'origine du Front Populaire?* — René Belin: *Esquisse d'un bilan économique et social*. — Georges Le-franc: *Le syndicalisme entre les mythes et la réalité*. — Thierry Maulnier: *Au service exclusif de la politique soviétique*. — Claude Harmel: *Du Pacte à Quatre à la guerre mondiale*. — Roland Varaigne: *Le Six Février a-t-il existé?* — Robert Aron: *Une Révolution qui tourne court*.

No. 136, Mai 1956. — Овај број садржи чланке који имају за тему „L'Armée et la Nation“.

MONDE NOUVEAU, Paris, onzième année, No. 99, Avril 1956. — Jacques Soustelle: *La vérité sur l'Algérie*. — Jean Wahl: *Heidegger, Parménide, Sophocle*. — Jacques Mallet: *Après le Congrès de Moscou*.

No. 100, Mai 1956. — Rédaction: *Le déclin serait-il français?* — Georges Bidault: *Afrique du Nord 1956*. — Jacques Soustelle: *Que faire en Algérie?* — Brice Parain: *Les sorciers*. — Jean Wahl: *Heidegger, Parménide, Sophocle*. — Jacques Mallet: *Orageux printemps*.

No. 101, Juin 1956. — Marcel-Edmond Neagelen пише о неопходним економским, социјалним и административним реформама у Алжиру. — Georges Battaille: *La souveraineté*. — Léon Pierre-Quint: *Roger Martin du Gard*.

DER NEUE RUND (Monatsschrift für freiheitlichen Sozialismus), Zürich, 22 Jahrgang, No. 4, April 1956. — Eugen Steinemann: Communauté de Travail und Genossenschaft. — Silvia Rusterholz: Stage in Boimondau.

No. 5, Mai 1956. — Eugen Steinmann: Das marxistische Menschenbild.

NOUVELLE REVUE DE L'ÉCONOMIE CONTEMPORAINE, Paris, An XV, No. 74, Avril 1956. — Francis V. Feraud: Savoir pour mieux prévoir. — Emile Bemile: La France doit rester présente et en force en Afrique. — S. M. Afithy: De nécessaires reformes de structure en Afrique Noire. — Maurice Allais: La convertibilité et la libération des échanges. — A. Dauphin-Meunier: L'Eglise et la notion de structure économique. — Marcel Clement: Le chef d'entreprise et la promotion ouvrière. — Georges Lefranc: La politique sociale du gouvernement de Front républicain. — Henri Muller: Les conséquences économiques et sociales de l'automation.

No. 75, Mai 1956. — Achille Dauphin-Meunier: Le marché et ses formes. — X.: La domination sur les marchés et la formation des prix. — Marcel Clément: La liberté du commerce et le juste prix. — Paul Maquenne: Structures du commerce en détail.

POLITICAL SCIENCE QUARTERLY (Edited for the Academy of Political Science by the Faculty of Political Science of Columbia University), New York, Vol. LXXI, No. 1, March 1956. — Alfred Cobban: The Vocabulary of Social History. — Albert H. Bowman: Jefferson, Hamilton and American Foreign Policy. — Edwin P. Reubens: Commodity Trade, Export Taxes and Economic Development. — Lyle C. Fitch: Fiscal and Political Problems of Increasing Urbanization. — Victor R. Fuchs: Competitive Structure and Inter-Industry Competition. — Leon D. Epstein: British Mass Parties in Comparison with American Parties.

IL POLITICO (rivista quadrimestrale edita a cura dell'Istituto di Scienze Politiche dell'Università degli Studi di Pavia), Anno XXI, No. 1, Maggio 1956. — Wilhelm Röpke: Lo stato assistenziale sotto il fuoco della critica. — Federico Curato: La politica estera italiana dopo la caduta di Crispi secondo i nuovi documenti diplomatici italiani. — Gerald Abrahams: La mediocrazia contemporanea. — G. Del Vecchio: Sulle vicende postume di Alberico Gentili. — A. Dami: Norimberga. — P. Biscaretti di Ruffia: Recenti saggi di diritto costituzionale straniero e di scienze politiche. — B. Leoni: A proposito di una recente analisi della „libertà“. — A. Balasso: Nuovi orientamenti di politica migratoria.

POLITIQUE ÉTRANGÈRE, Paris, 21e année, No. 2, Mars—Avril 1956. — Ignaz Seidl-Hohenveldern: La situation internationale de l'Autriche. — Jacques de Maupéou et Georges Kitcheev: O.T.A.N. et sécurité collective. — Léopold Sedar Senghor: Pour une République fédérale. — Bernard Fall: Corée et Indochine (Deux programmes d'aide américaine). — Carlo Bazan: Le développement économique de la région autonome de Sicile. — B. Apremont: La pénétration des pays du bloc soviétique au Moyen-Orient et dans le Sud-Est asiatique. — Jean-Louis Hebarre: Nécessité d'une politique de l'information dans les territoires extra-métropolitains.

No. 3, Mai—Juin 1956. — Kenneth Younger: La France et la Grande-Bretagne devant les problèmes européens. — Philippe Huet: Les problèmes financiers et les méthodes de l'Alliance atlantique. — Jean Maroger: L'évolution de l'idée de supranationalité. — XXX: La balance des comptes de l'Algérie. — I. I. Morris: L'évolution politique du Japon

d'après guerre. — Gilbert Étienne: Plans quinquennaux de l'Inde. — Mario Levi: L'expansion économique italienne en 1955.

PREUVES, Paris, No. 62, Avril 1956. — Aldous Huxley: Des automates et des hommes. — Manes Sperber: De la haine. — Maxime Leroy: Le Pauvre et le Prolétaire. — Charles-André Julien: Le Maroc souverain. — Gustave Mersu: Le Gandhi de Partinico (Lettre de Rome).

No. 63, Mai 1956. — F. B.: Lénine tout seul. — Raymond Aron: Le fanatisme, la prudence et la foi. — Jean Cassou: L'Ecole des valets. — Richard Löwenthal: Inventaire soviétique. — Thierry Maulnier: L'Afrique est à faire. — F. B.: L'Ancien Régime et les héritiers (Lettre d'Espagne).

No. 64, Juin 1956. — Czeslaw Milosz: Lettre à Picasso. — L'U.R.S.S., demain — Ignazio Silone (Neuf remarques), François Fejto (Déstalinisation ou désagrégation), Georges Izard (Les suites d'un viol de sépulture), Gregoire Gafenco (Dictature sans dictateur). — James Baldwin: Ce monde n'est plus blanc.

QUADERNI DI SOCIOLOGIA, Torino, No. 20, Primavera 1956. — Victor A. Rapport: Compartimentazione nelle scienze sociali. — Camillo Pellizzi: Gli studi sociologici in Italia nel nostro secolo. — Giorgio Sacco: L'espressione di voto come comportamento.

THE REVIEW OF POLITICS (Published quarterly by the University of Notre Dame), Indiana, Vol. 18, No. 2, April 1956. — Robert H. Ferrell: Woodrow Wilson — Man and Statesman. — Arthur S. Link: Woodrow Wilson and the Democratic Party. — Bernard S. Morris: Some Perspectives on the Nature and Role of the Western European Communist Parties. — Georg F. Kennan: History and Diplomacy as Viewed by a Diplomatist. — Raymond J. Sontag: History and Diplomacy as Viewed by a Historian. — Andrew Hacker: Original Sin vs. Utopia in British Socialism. — Andrew M. Scott: Challenge and Response (A Tool for Analysis of International Affairs).

REVISTA DE ESTUDIOS POLITICOS (Instituto de Estudios Políticos), Madrid, Vol. LVI, No. 85, Enero-Febrero 1956. — Luis Legaz y Lacambra: Notas para una teoría de la obligación política. — Carl Schmitt: Hamlet y Jacobo I de Inglaterra (Política y Literatura). — Jędrzej Giertych: El problema del separatismo en Ucrania y Polonia suroriental. — José Bugeda Sanchiz: Los instrumentos de investigación en las ciencias sociales. — Manuel Jiménez de Parga: La teoría y la realidad constitucional contemporáneas. — Julio Ycaza Tigerino: Orientación sociológica del estudio histórico de la Independencia Hispanoamericana.

REVISTA DE LA FACULTAD DE DERECHO Y CIENCIAS SOCIALES, Montevideo, Año, VI, No. 4, Octubre-Diciembre 1955. — J. Peirano Facio: Semblanza de Tristán Narvaja. — J. P. Achard: Los tribunales de menores. — F. Bayardo Bengoa: El delito de vilipendio de cadáveres o de sus cenizas. — R. Zabaleta: La ciencia económica en Gran Bretaña. — J. M. Gimeno: Breves referencias a algunos problemas fundamentales del contralor de las importaciones y exportaciones en el país.

REVUE DU DROIT PUBLIC ET DE LA SCIENCE POLITIQUE EN FRANCE ET A L'ÉTRANGER, Paris, 62-e année, No. 1, Janvier-Février 1955. — André Holleaux: La décentralisation administrative en Allemagne. Овај чланак је уследио после једног састанка групе француских и западнонемачких правника марта ове године у Штутгарту на коме је расправљано о децентрализацији управе у Фран-

цуској и Немачкој Савезној Републици. Оцртавајући главна обележја децентрализације у Немачкој и упоређујући је са системом управе у Француској, писац долази до закључка да постоје многе сличности у оствареној децентрализацији управе ових земаља и у проблемима који се у вези с тим појављују, иако једна има федеративно а друга унитарно уређење. У Немачкој децентрализација се може изводити или у оквиру надлежности савеза (Bund) или у оквиру надлежности земаља (Länder). Притом се може десити да се испољи тежња за децентрализацијом савезне управе уз истовремено централизовање управе у појединим јединицама и обратно. Децентрализација се појављује у два најважнија вида — као територијална (у административно-територијалним јединицама) и реална (у погледу појединих јавних служби). Територијална децентрализација или самоуправа носи печат традиције и у садашње време постепено губи значај. Организација самоуправних тела је прилагођена задацима руковођења пословима локалног значаја. Обим самоуправних послова није исти у свим земаљама (Länder) и стварни значај истих зависи од материјално-финансиских могућности локалне заједнице. Реална децентрализација се све више развија и постаје значајнијом јер обухвата низ важних јавних служби. У јавном праву се разликују три главна облика децентрализованих организама: корпорације, установе и фондације које делују сходно основним прописима Устава и својим статутима пошто нема посебног законодавства у овој области. Карактеристична је тежња да се управљање, новим јавним службама оствари подједнаким учешћем државе, земаља и општина. Највећи недостатак јесте могућност да се непрестано води борба разних политичких партија око утицаја у децентрализованог управе. — У рубрици „Страна уставна хроника“ — *Stanley Hoffmann: L'anticommunisme dans le droit public des Etats-Unis*. Аутор ове обимне студије (90 страна) подробно претреса проблем антикомунистичког законодавства у САД. У првом делу студије размотрен је систем контроле лојалности федералних службеника, федерално антикомунистичко законодавство и његова примена, ускраћивање пасоша „субверзивним“ лицима и рад анкетних комисија Конгреса. Други, далеко мањи део расправе посвећен је приказу мера и прописа федералних јединица и локалних заједница на истом подручју. Студија претставља одличну правну анализу тако да се у том погледу добија потпуна слика о садржини готово свих законодавних аката у овој области као и о механизму преко кога се прописи остварују. Међутим, недостаје одговарајуће социолошко-политичко осветљавање расправљаног проблема: писац је само ту и тамо указивао на историске чињенице и на политичку ситуацију у САД и у свету у току последњих десет година које се означавају као период хладног рата. На тај начин пружена је само општа подлога у позитивноправном чињеничком материјалу (суђење супрузима Розенберг, случај Опенхајмер, рад Макартијевог истражног одбора и сл.). У вези с тим писац није довољно обрадио једно од основних питања које је иначе сам поставио — колико се то законодавство испољава као инструмент органичене демократских слобода грађана? Штавише, он уопште није заузео одређен став у том погледу нити је указао на најнегативнију последицу: на могућност да се легалним средствима и често веома брутално спречава прогресивна мисао и активност под изговором „борбе против комунизма“. С друге стране, аутор подвлачи да се комунизам у САД не посматра као одређена политичка филозофија него као појава која угрожава националну безбедност читаве земље. Довољно убедљива потврда те чињенице јесте дата анализа установа и прописа усмерених на то да се онемогући комунистичка

активност. Али, каже аутор у закључку, може се очекивати да ће у будућности бити више толерантности него у годинама хладног рата у којим се ово законодавство толико разгранало. — У рубрици „Француска уставна хроника“ налазе се два прилога посвећена питању распуштања Народне скупштине децембра 1955. *Emile Blamont: La mise en oeuvre de la dissolution*. После увођења претставничког система у Француској највиши орган извршне власти је често користио дато му право да распусти Народну скупштину. То се десило пет пута за време Рестаурације, шест пута за време Јулске монархије, три пута у Другом царству и једном за време Треће републике. Сагласно прописима Устава од 1946, ова установа је практично остварена тек децембра 1955. Анализирајући најпре начин остварења права на распуштање, а затим питања које настају у погледу Народне скупштине, владе, Скупштине Француске Уније и Савета Републике, и најзад, у погледу самог бирачког тела, аутор открива у прописима многе празнине и неке противречности. Све то, мисли он, још више утврђује увереност у потребу уношења одговарајућих измена у прописе и уопште потпуније регулисање ове установе. *Georges Berliat: La dissolution et le régime des pouvoirs publics*. Констатујући да је распуштање парламента демантовало широко распрострањено мишљење да та установа уопште нема изгледа да се у данашње време практично спроведе, писац изражава своје неслагање с мишљењима да ту установу треба радикално мењати и чак уклонити из уставног система. Писац сматра да се поставља само питање како искористити досадашња искуства у циљу што нормалнијег функционисања државне власти у периоду распуштања. У том смеру се креће његово разматрање положаја законодавне и управне власти у оваквој ситуацији. У прошлом веку се сматрало да је распуштање природна последица самог права на сазивање претставничког тела, али у новијем периоду та концепција је напуштена. Али се и данас распуштање квалификује као „грађанска смрт“ законодавства, тј. као да парламент тада уопште не може да се састане. Таква теза, мисли писац, нема оправдања пошто уствари Претседник Републике у извесним случајевима има право да сазове парламент. С друге стране, управна власт у овом периоду не може проширивати своје компетенције него је дужна да обавља само неопходне текуће послове.

No. 2, Mars—Avril 1956. — *Claude Durand: Désaffectation et déclassement des biens du domaine public*. У чланку се разматра француски режим преласка добара из јавног у приватни домен и обротно. — У рубрици „Страна административна хроника“ *Paul Barlatier: Droit syndical. Recours judiciaire contre une décision d'expulsion*. Писац се осврнуо на случај који се догодио у Великој Британији — искључење једног члана професионалног удружења музичара услед чега се искључени више није могао бавити својим занимањем. На основу жалбе упућене Врховном суду одлука удружења је поништена с образложењем да удружење није правна личност. Случај је изазвао интерес утолико што се тиме поставља питање правне личности тредјуниона, а мишљења о томе су подељена. — У рубрици „Страна уставна хроника“ *Gilbert Tixier: La règle de „reasonableness“ dans la jurisprudence anglo-américaine*. Један од највише употребљаваних појмова у англосаксонском праву јесте појам „разумног“. Широком употребом тог појма конституисало се свакако најважније начело којим се означава постојање одређеног минимума квалитета лица, поступка или ситуација којим се издвајају од лица, поступака односно ситуација који не-

мају тај квалитет. Тако се говори о „разумном човеку“, „степену разумности“, „разумном начину“ и сл. У систему претежно судског и прецедентног права (*case law*) овакво правило омогућује стваралачку улогу суда при оцењивању приватних и јавних аката на бази једног критеријума. Иако примена овог правила не може бити шематска и с прецизном садржином, несумњиво је да она доприноси одржавању устаљеног и више мање уједначеног става према случајевима уз истовремено узимање у обзир новог времена и ситуације. Најинтересантније је питање на који начин суд долази до овог правила. Колико год се настојало у доктрини да се означе бар оријентационе тачке толико је истицана и релативност ове категорије и чак указивано на интуитивно осећање и сазнање (Hal и др.) као средство помоћу кога се до њега долази. Уствари, прихватање овога правила врши се на основу како објективних критеријума и искустава тако и субјективног процењивања. Оно је подједнако примењено у разним областима права — у грађанском (нарочито код уговора), кривичном (поменуто правило је полазна тачка разликовања умишљаја од нехата и сл.), административном, уставном, итд. Што се тиче перспективе, очигледно је да све дотле док постоји овакво англосаксонско право где не итрају главну улогу писани акти (*statute law*) ово правило се мора одржати и чак оно добија чвршћу подлогу јер се сам живот и цивилизација све више „стандардизују“. — У рубрици „Француска уставна хроника“ *J. Solal-Céligny: La question de confiance*. Чланак је посвећен анализи праксе постављања питања о поверењу влади у периоду од 1952 до почетка 1956 (Владе А. Пинеа, Р. Мејера, Ж. Ланиела, Р. Мандес-Франса и Едгара Фора). Пошто је размотрио неке најновије модификације ове установе, а пре свега у погледу прекида дебате и одлагања дискусије о неком питању, писац је указао на начин гласања. Истичући место и значај ове установе као процедуралног инструмента, писац истиче његову изванредно велику политичку улогу. Та чињеница се у овом периоду у разним видовима манифестовала. На крају је приложен табеларни преглед свих постављених питања поверења с обзиром на разлоге који су их изазвали и резултата који су уследили. У рубрици „Анализа француског административног права“ налази се низ анализираних примера праксе управног спора, конклузија комесара владе, административних уговора, итд.

С. Врачар

REVUE INTERNATIONALE DE DROIT COMPARÉ (*Continuation du „Bulletin de la Société de législation comparée“*), Paris, huitième année, No. 1, Janvier—Mars 1956. — R. Houin: *La technique de la réforme des codes français de droit privé*. — Petros G. Vallindas: *Considérations de science législative sur la codification spécialement en droit privé*. — A. Pitlo: *Projet pour un nouveau code civil néerlandais*. — Halid Kemal Elbir: *La réforme d'un code civil adopté de l'étranger*. — H. Lévy-Bruhl: *Introduction à l'étude du droit coutumier africain*.

REVUE INTERNATIONALE D'HISTOIRE POLITIQUE ET CONSTITUTIONNELLE, nouvelle série, No. 21, Janvier—Mars 1956. — Émile Giraud: *La Quatrième République. L'expérience de dix années*. — Raymond Fusilier: *Survol des régimes électoraux contemporains*. Marcel Merle: *Les élections législatives partielles sous la deuxième législature de la Quatrième République*.

REVUE INTERNATIONALE DE LA PROPRIÉTÉ INDUSTRIELLE ET ARTISTIQUE (*Organe de l'Union des fabricants pour la protection internationale de la propriété industrielle et la répression*

de la contrefaçon), Paris, 64e année, No. 24, 1956. — P. Roubier: *L'utilisation internationale des marques*. — Поред тога, као и увек, велики број случајева из праксе француских и страних судова.

REVUE JURIDIQUE ET ÉCONOMIQUE (Annales de la Faculté de Droit de l'Université de Bordeaux — Série économique: Travaux de l'Institut d'Économie Régionale du Sud-Ouest), 5e année, No. 2, 1956. — M. Vigneaux: *La Champs pétrolifère de Parentis*. — Y. Mainguy: *Les sources d'énergie au service de l'industrie régionale*. — Centre d'expansion „Bordeaux-Sud-Ouest“: *Inventaire démographique du Sud-Ouest*. — Idem: *La Double de Dordogne*. — J. Lajugie: *Décentralisation industrielle, reconversion, aménagement du territoire*.

RIVISTA INTERNAZIONALE DI SCIENZE SOCIALI (Pubblicata a cura dell' Università Cattolica del Sacro Cuore), Milano, Vol. XXVII, Fasc. III, Maggio-Giugno 1956. — F. Vito: *L'esperienza della C.E.C.A. e l'alternativa tra integrazione per settori ed integrazione simultanea*. — G. Mazzocchi: *Riflessioni sulle recenti vicende della Borsa Americana*. — L. Fornaciari: *Osservazioni sull'andamento del lavoro femminile in Italia negli ultimi 50 anni*. — G. R. Trentin: *Vecchi e nuovi termini della questione meridionale*. — G. Giorgi: *Aspetti e problemi attuali della cooperazione*.

SCIENCE AND SOCIETY, New York, Vol. XX, No. 2, Spring 1956. — J. D. Bernal: *Science and Human Welfare*. — C. F. Powell: *International Scientific Collaboration*. — Hyman Kuritz: *Ira Steward and the Eight-Hour Day*. — John P. Henderson: *The Theory of Marginal Cost Pricing*. — Mario Bunge: *On William Morris' Socialism*.

SWISS REVIEW OF WORLD AFFAIRS (A Monthly Publication of the „Neue Zürcher Zeitung“), Zürich, Vol. VI, No. 1, April 1956. — Salvador de Madariaga: *A Critique of Western Policy*. — Ernst Halperin: *An Analysis of the Recent Moscow Party Congress*. — Otto Frei: *The Remilitarization of Eastern Germany*. — Rudolph P. Hafter: *The Trouble in Algeria*. — F. E. Aschinger: *An Economic Report on Iraq*.

No. 2, May 1956. — Willy Bretscher: *The Trojan Horse*. — Urs Schwarz: *Japan and Its Neighbors*. — Robert Ottinger: *Britain Tackles Currency Depreciation*. — Hans E. Tütsch: *In Syria*. — Urs Schwarz: *Problems of the Press in Asia*.

No. 3, June 1956. — The International Press Institute in Zürich. — Urs Schwarz: *Domestic Politics in Japan*. — F. E. Aschinger: *Socialism in India*. — Hans E. Tütsch: *Middle East Problems (Jordan in Transition — The Palestine Refugees — The Arab World Between East and West)*.

THE TWENTIETH CENTURY, London, Vol. 159, No. 950, April 1956. — G. F. Hudson: *Where Does Britain Stand?* — Jane Degras: *Where Does Russia Stand?* — Claud Cockburn: „The Week“ To-day. — Patrick Cruttwell: *Burma Days — Maung Tin and Tin Maung*. — John Kenneth Galbraith: *The Economist as an Innovator*. — Desmond Stewart: *„Culture“ in the Arab World*.

No. 951, May 1956. — Allendale Sanderson: *Mournful Numbers*. — Humphry Osmond: *Mental Illness (Basic Problems)*. — Barbara Wooton: *Sickness or Sin?* — Emanuel Miller: *The Rooted Sorrow (Freud and After)*. — E. Stengel: *Empirical Treatments in Psychiatry*. — J. R. Smythies: *Brain and Mind*. — D. A. Singleton: *The Criminal and Society — Reform or Punishment?* — Elliott Jaques: *Psychopathology in Industrial Life*.

No. 952, June 1956. — Bernard Wall: *Writers, Artists, and Dull Facts*. — G. L. Arnold: *Notes on Fabianism*. — Hubert Butler: *Croats*

in the Irish Republic. — Honor Tracy: In Spain — Silk Hats and No Breakfast.

WELTWIRTSCHAFTLICHES ARCHIV (*Zeitschrift des Instituts für Weltwirtschaft an der Universität Kiel*), Bd. 75, H. 2, 1955. — K. G. Kuhl: *Eine Analyse des Vollkostenprinzips*. У грађанској економској теорији која анализира трошкове производње појединачног предузећа доминира тзв. принцип граничних трошкова. Он се састоји у томе што при одређивању цене производа појединачног предузећа одлучујући значај имају гранични трошкови тог предузећа. Насупрот том принципу, у радовима енглеских економиста Хола и Хича истиче се принцип укупних трошкова као одлучујући фактор при одређивању цена. Цена која се образује на бази тог принципа састоји се из суме просечних укупних трошкова по јединици производа и профита који се реализује по јединици производа при једном одређеном волумену производње. Аутор чланка сматра да ово укључивање профита у укупне трошкове производње није коректно. Међутим, уколико се термин „укупни трошкови“ усвоји у том значењу, тада се цена на бази овог принципа може израчунати само у случају предузећа које у својој производњи има само један артикал. У случају тзв. везаних производа долази до произвољности при одређивању удела који заједнички трошкови имају у производњи сваког од производа. На тај начин „прави“, „реални“ принцип укупних трошкова не може да одговори као метод за одређивање цена у овим случајевима, што другим речима значи да је његова примена ограничена само на извесне хипотетичне случајеве. Због тога се принцип чешће појављује као метод за оправдање већ постојеће цене. Међутим, његова доследна примена у овим случајевима све више га приближава анализи заснованој на маргиналном принципу и разлика међу њима се своди на разлику у терминологији, закључује аутор. — T. Surányi-Unger: *Long Term Perspectives of the Dollar Problem*. После Другог светског рата настаје велика дискусија о оскудици у доларским средствима у међународној трговини. Сједињене Државе су извозиле далеко више добара и услуга него што се могло покрити увозом роба и услуга у САД односно приватним зајмовима и извозом капитала. Та чињеница служи као главни основ за објашњење доларског проблема, проблема неравнотеже платног биланса у оквиру светске економике. Аутор даје главне фазе у развоју ових неравнотежа. Већ у периоду после Првог светског рата САД се појављује као земља са значајним вишком извоза робе и услуга. Она на тај начин долази у позицију земље повериоца. У периоду између два рата питање неравнотеже у доларским средствима у платним билансима одговарајућих земаља компензирано је тако што су коришћене залихе злата односно доларских средстава у земаљама дужницима за покриће негативног салда. Поред тога, салдо је покривен извозом капитала, зајмовима појединаца и државе. Од криван од незапослености, САД нису дозвољавале вишак увоза у свом билансу и даље су остале при својој протекционистичкој политици. Сличан став заступају САД и у 1947, и то изазива велике промене у структури светске привреде. Тежња САД да одржи велики вишак извоза у свом билансу, који је настао у току Другог светског рата могао је да се покрива само помоћу бесплатних субвенција које је Влада САД давала у облику различитих програма помоћи иностранству. На бази ове анализе, аутор конструира један теориски привредни модел у коме одређује економске односе САД и осталог света. У тој анализи он даје факторе који одређују карактер тих односа разликујући притом краткорочне од дугорочних проблема. Међу овим другима он истиче као основни момент неопходност снажног пораста производности рада у земаљама изван

САД. Тај пораст производности рада омогућиће да се поново успостави деловање механизма упоредних трошкова у циљу нормализације размене са САД и да се тако остваре преимућства једне мултилатералне трговине. Тако развијени економски односи САД и иностранства утицаће на економску структуру америчке привреде и у исто време даће нове могућности за пораст запослености у САД. — *P. Lambert: Keynes und Malthus*. Аутор се труди да одреди однос између економске мисли Малтуса и Кејнза. Дуго времена пре објављивања Кејнзове *Опште теорије запослености* у Кејнзовим радовима налазе се ставови из којих се види да овај прихвата Малтусову теорију популације иако га изричито не цитира. Аутор даље наводи да је Кејнз написао и есеј о Малтусу у коме делимично говори о проблемима који су имали утицаја на његову економску мисао. Међутим, и поред тога што Кејнз у *Општој теорији* говори о Малтусовом утицају, по ауторовом схватању то указивање није довољно. Сличност у мислима ова два велика економиста је много већа него што се то обично мисли. — *H. Ohm: Konsumgenossenschaftliche Preispolitik und Wohlstandsmaximierung*. У првом делу чланка аутор проучава питање на који начин треба одредити продајну цену у односу на потрошача да би се обезбедило што максималније задовољење њихових потреба. У том циљу аутор проучава једно друштво потрошача и одређује најважније алтернативне методе у одређивању цена, одбацујући оне које су неспосиве са принципом максималног задовољења потреба. Међу тим методима налази се и принцип маргиналних трошкова уколико се изрази у свом традиционалном облику. Да би одредио најбољи метод за одређивање висине цене у друштву потрошача, аутор узима као јединицу посматрања једно велико домаћинство које је у основи природног типа, јер задовољава своје потребе сопственом производњом. У том домаћинству он налази аналогију са друштвом потрошача. Међутим, и у том домаћинству аутор проналази да је основни метод у одређивању цена заснован на принципу маргиналних трошкова као и на принципу просечних трошкова али у модификованом облику. Модификације настају због тога што се друштво потрошача мора схватити као организација у којој постоји више домаћинстава. Који ће од горе наведених принципа имати превагу зависи од околности услова сваког случаја посебно. Међутим, са гледишта праксе аутор сматра да се принцип просечних трошкова примењује чешће. У другом делу чланка аутор анализира примену принципа просечних трошкова са гледишта просперитета целокупне привреде. И у том погледу аутор износи разлоге против примене принципа граничних трошкова при одређивању цене. — *D. Hamberg: Per Capita Rate of Economic Growth*. Чланак претставља критику на ставове проф. Коо-а који су објављени под истим насловом у овом часопису (Bd. 74, Н. 1). Аутор анализира две основне једначине на основу којих се одређује у том чланку пораст дохотка по глави становника. — У прилозима *M. Lamer* даје *The Structure of Competition in the Fertilizer Industries in North America*.

Bd. 76, Н. 1. — *Herbert Giersch: Das Handelsoptimum, Ein Beitrag zur Theorie der Wirtschaftspolitik*. Чланак претставља покушај да се отклони противречност између теорије привредне политике с једне стране и практичних, примењених метода у области трговинске и саобраћајне политике. Аутор сматра да се у том циљу мора модификовати хипотеза савршене конкуренције на којој се заснива класична теорија царинске политике и саобраћајних тарифа. Пре но што пређе на анализу самог проблема, аутор одређује појмове и претпоставке његове анализе. Полазну тачку његове анализе претставља класична препорука да је потребно увести компенза-

ционе увозне царине односно платити одговарајуће извозне субвенције ако је цена једне робе, која се производи у односној земљи, изнад друштвених граничних трошкова било због „спљоњих уштеда“ било због посредног пореза који није исти за све робе. У случају кад ова разлика настане због пореза на бруто промет, уколико је овај кумулативан, тада кумулативни ефекат пореза расте уколико је већи број стадијума кроз које пролази производ. Ако је у земљи исти степен монополизације у свим стадијумима производње, разлика између цене и друштвених граничних трошкова је већа код полупроизвода него код сировине, а највећа је код финалних производа. Из тога излази да је и у условима монополистичке конкуренције оправдана одговарајућа скала царинских тарифа *ad valorem* и извозних субвенција, па чак и у случају да није уведен кумулативни порез. Коришћењем једног система компензационих увозних царина и извозних субвенција долази се до неутрализације разлике између цене и друштвених граничних трошкова у односу на друге земље. Притом се и тарифе транспортних трошкова морају саобразити овом циљу. На основу анализе ових чињеница аутор даје закључке у вези са одређивањем ставова у транспортној тарифи у границама земље. — *W. Gatz: Die quantitativen Wirkungen einer Wiederherstellung der Währungskonvertibilität.* Аутор објашњава чињеницу да извесне земље не показују довољно интересовања за увођење режима слободне конвертибилности новца због тога што би увођење таквог режима могло довести до сметњи у области промета робе, дохотка и запослености. Он показује да је потребно постојање извесних услова при којима би слобода конвертибилности гарантовала земљама које би је увеле, нормално снабдевање робом, максимални друштвени производ и доходак. У првом делу чланка проучава се најпре деловање режима слободне конвертибилности у области слободне трговине. Закључак се састоји у томе да би се под таквим режимом равнотежа у билансу одржала једино помоћу механизма цена и доходака. Ограничења у области спољне трговине имају дејства која су слична са дејствима која изазивају ограничења у погледу конвертибилности. Аутор посебно анализира дејство промена у валутним курсевима на цене, платни биланс, доходак и запосленост. Полазећи од тога да се „коректан“ валутни курс одређује платним билансом, аутор закључује да би укидање ограничења у погледу конвертибилности изазвало негативне последице у земљама чији је курс пре тога био „лажан“. То значи да није рационално укидати ограничења у погледу конвертибилности а да се претходно валутарни курс не одреди у складу са потребама платног биланса. Материјална преимућства једног режима потпуне конвертибилности изазивају негативне резултате у домену запослености, јер равнотежа која се остварује у платном билансу на бази слободног деловања механизма цена и доходака неће нужно довести до жељеног нивоа запослености. Због приоритета који се уопште даје политици гуне запослености изгледа да је неопходно у економској политици стојати на принципу ограничења конвертибилности. Према томе, закључује аутор, пут ка укидању ограничења мора бити постепен, али се и у том случају не могу избећи евентуална избијања економских криза. Избегавање таквог природног тока у крајњој линији зависи од међународне економске политике САД. — *G. Bombach: Bemerkungen zu H. Paris, Equilaz, „Expansions-multiplikator“.* Аутор даје критику теорије мултипликатора а затим и критику Егуилазовог „мултипликатора привредне експанзије“ о коме је овај објавио чланак у овом часопису (Bd. 74 Н. 1). — У прилозима *K. Grunwald* даје анализу проблема индустријализације у Сирији и Либану. У приказима књига за теорију цена значајан је приказ *E. Schneider*-а под насловом *Preistheorie oder Parametertheorie?*